

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยเริ่มต้นเมื่อ พ.ศ. 2475 โดยการประกาศใช้ “พระราชบัญญัติภาษีเงินเดือน พุทธศักราช 2475” ต่อมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจึงได้มีการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้ โดยได้ประกาศใช้ “พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ พุทธศักราช 2475” แทนพระราชบัญญัติภาษีเงินเดือนดังกล่าวข้างต้น จากนั้นในปี พ.ศ. 2481 ได้มีการตรา “พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร” ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พุทธศักราช 2482 เป็นต้นมา ซึ่งในช่วงต้นของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย มิได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของคู่สมรสไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากบุคคลที่ทำการสมรสแล้วจึงมิได้มีข้อแตกต่างจากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากบุคคลที่ยังมิได้สมรสแต่อย่างใด ต่อมาในปี พ.ศ. 2489 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรโดย “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2489” และมาตรา 14 ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้กำหนดให้เพิ่มเติมความเป็นมาตรา 57 ตรีซึ่งกำหนดให้ถือเอาเงินได้ถึงประเมินของภริยาเป็นเงินได้ของสามี และให้สามีมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษี อันเป็นการนำหลักการรวมเงินได้ของคู่สมรสมาใช้ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของคู่สมรส และหลักการตามมาตรา 57 ตรี ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่ พ.ศ. 2490 ก็ยังคงมีผลใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. 2529 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร โดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 14) พุทธศักราช 2529 ได้กำหนดให้แก้ไขความในมาตรา 57 เบญจ เพื่อให้ภริยามีสิทธิแยกยื่นรายการและเสียภาษีสำหรับเงินได้เนื่องจากการทำงานตามมาตรา 40 (1) ของตนแยกต่างหากจากสามีได้ และไม่ถือว่าเงินได้ดังกล่าวเป็นเงินได้ของสามีตามมาตรา 57 ตรี

เมื่อพิจารณาหลักการคำนวณภาษีเงินได้ของคู่สมรสตามประมวลรัษฎากร มาตรา 57 ตรี และมาตรา 57 เบญจ สามารถสรุปได้ว่าการจัดเก็บภาษีเงินได้จากคู่สมรสตามประมวลรัษฎากรของไทยนั้น จะคำนวณภาษีเงินได้จากคู่สมรสโดยใช้หลักการรวมเงินได้เป็นหลัก เว้นแต่

กรณีที่ภริยามีเงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานเท่านั้น จึงจะมีสิทธินำเงินได้ดังกล่าวแยกยื่นรายการ และเสียภาษีแยกต่างหากจากสามีได้ ซึ่งหลักการคำนวณภาษีเงินได้ของคู่สมรสตามที่ประมวล รัษฎากรกำหนดก่อให้เกิดปัญหาและมีความไม่เหมาะสมหลายประการ ดังนี้

ประการแรก หากพิจารณาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสตาม ประมวลรัษฎากร มาตรา 57 ตรี ประกอบกับสภาพสังคมในอดีตช่วงที่มีการประกาศใช้บทบัญญัติ ดังกล่าว จะพบว่าบทบัญญัติมาตรา 57 ตรี มีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในอดีต เนื่องจากใน อดีตนั้นสามีจะมีสถานะที่เหนือกว่าภริยา และมีคติความเชื่อที่ว่าสามีภริยาเป็นบุคคลเดียวกันตาม กฎหมายเพราะถือว่าสถานะของภริยาได้ถูกนำมารวมไว้กับสามีผู้ซึ่งมีหน้าที่ปกป้องคุ้มครองดูแล ภริยา นอกจากนี้ ตามสภาพสังคมไทยในอดีตภริยาจะมีบทบาทหรือหน้าที่หลักในการทำงานบ้าน และอบรมเลี้ยงดูบุตร ส่วนบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัวนั้นจะเป็นบทบาทหรือหน้าที่หลักของ สามี ดังนั้น ในอดีตครอบครัวส่วนใหญ่สามีจะเป็นผู้ที่มีเงินได้ ส่วนภริยามักจะไม่มีเงินได้หรือมีเงิน ได้ในจำนวนที่ไม่สูงมากนัก การคำนวณภาษีเงินได้ของคู่สมรสตามหลักการรวมเงินเงินได้จึงไม่ ส่งผลกระทบต่อภาระภาษีของคู่สมรสในอดีตมากนัก แต่เนื่องจากการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย จึงทำให้สภาพสังคมไทยในปัจจุบันมีความแตกต่างจากสภาพ สังคมไทยในอดีตอย่างสิ้นเชิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทางด้านสังคมซึ่งได้มีการเรียกร้อง ความเสมอภาคระหว่างหญิงและชาย จนทำให้ในปัจจุบันสถานะของสามีและภริยามีความเสมอ ภาคและเท่าเทียมกัน ทำให้คติความเชื่อแบบเก่าที่ว่าสามีภริยาเป็นบุคคลเดียวกันตามกฎหมาย ลึ้นสุดลง และถือว่าสามีภริยาเป็นบุคคลสองคนตามกฎหมายแยกต่างหากจากกัน นอกจากนี้ การ พัฒนาทางด้านเศรษฐกิจได้ส่งผลให้ในปัจจุบันมีความต้องการแรงงานหญิงมากยิ่งขึ้น และในบาง ครอบครัวรายได้ของสามีฝ่ายเดียวก็อาจไม่เพียงพอค่าใช้จ่ายของสมาชิกในครอบครัว ดังนั้น ในปัจจุบันผู้หญิงจึงมีบทบาทในการหาเลี้ยงครอบครัวมากขึ้น และในบางครอบครัวภริยาอาจเป็น ผู้ที่มีบทบาทหลักในการหารายได้เลี้ยงครอบครัว ดังนั้น ปัญหาประการแรกที่ต้องพิจารณาก็คือ การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากสามีและภริยาตามประมวลรัษฎากร มาตรา 57 ตรี มี ความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานะและบทบาทระหว่างคู่สมรสตามสภาพสังคมไทยใน ปัจจุบันหรือไม่

ประการที่สอง เนื่องจากการคำนวณภาษีเงินได้จากคู่สมรสตามมาตรา 57 ตรี ซึ่งใช้ วิธีการคำนวณตามหลักการรวมเงินได้อาจส่งผลให้บุคคลที่ทำการสมรสต้องมีภาระภาษีสูงขึ้น ภายหลังการสมรส และต้องรับภาระภาษีสูงกว่าบุคคลที่เป็นโสดหรือยังมีได้ทำการสมรส อย่างไรก็ ตาม หากพิจารณารูปแบบการดำรงชีวิตรวมทั้งพฤติกรรมในทางเศรษฐกิจของคู่สมรส จะพบว่า

ด้านหนึ่งการสมรสอาจส่งผลให้บุคคลซึ่งทำการสมรสและมาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันมีค่าใช้จ่ายในการครองชีพที่ต่ำกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการครองชีพของคนโสด 2 คน จึงมีผู้เห็นว่าคู่สมรสควรรับภาระภาษีสูงกว่าคนโสด เนื่องจากประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่คู่สมรสได้รับการประหยัดค่าใช้จ่ายในการครองชีพหรือการประหยัดขนาด (Economic of Scale) ทำให้ความสามารถในการเสียภาษีของคู่สมรสสูงขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็มีเหตุผลหลายประการที่ค้านกับความเห็นดังกล่าว ดังนั้น ประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาประการต่อมาก็คือ การสมรสทำให้ความสามารถในการเสียภาษีของบุคคลที่ทำการสมรสสูงขึ้นหรือไม่ และข้อสันนิษฐานที่ว่าคู่สมรสได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากการประหยัดขนาดเป็นเหตุผลที่เพียงพอหรือไม่ที่จะทำให้บุคคลที่ทำการสมรสต้องรับภาระภาษีสูงขึ้น

ประการที่สาม เนื่องจาก มาตรา 57 ตรี กำหนดให้ถือเอาเงินได้พึงประเมินของภริยาเป็นเงินได้ของสามี ทำให้ฐานภาษีของคู่สมรสสูงขึ้นและต้องเสียภาษีในอัตราที่สูงขึ้น ดังนั้น หากสามีภริยาทั้งสองฝ่ายต่างมีเงินยอมทำให้ภาระภาษีรวมของคู่สมรสสูงขึ้นกว่าภาระภาษีก่อนที่จะทำการสมรส ก่อให้เกิดการลงโทษทางภาษีอากรโดยผลของการสมรส (Marriage penalty) และผลที่ตามมาก็คือ บุคคลที่จะทำการสมรสกันก็อาจเลือกที่จะทำการสมรสกันตามประเพณีหรืออยู่กินกันโดยไม่จดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย หรือบุคคลที่ทำการสมรสกันตามกฎหมายแล้วก็อาจทำการจดทะเบียนหย่าแต่ยังคงใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยา ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีสถานะเป็นสามีภริยากันตามกฎหมาย ซึ่งทำให้ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา 57 ตรี ทำให้บุคคลดังกล่าวไม่ต้องมีภาระภาษีสูงขึ้นภายหลังการตัดสินใจอยู่กินกันฉันสามีภริยา หรือเป็นการลดภาระภาษีที่สูงขึ้นอันเนื่องมาจากการสมรส ดังนั้น จึงมีประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณาว่าภาระภาษีของบุคคลควรเปลี่ยนแปลงเพราะการสมรสหรือไม่ และระบบภาษีควรส่งผลต่อการตัดสินใจในการสมรสหรือการเลือกรูปแบบการสมรสของบุคคลหรือไม่ อย่างไร

ประการสุดท้าย การที่ประมวลรัษฎากรกำหนดให้การคำนวณภาษีเงินได้ของคู่สมรสต้องถือเอาเงินได้พึงประเมินของภริยาเป็นเงินได้ของสามีเป็นบทหลัก (มาตรา 57 ตรี) และกำหนดข้อยกเว้นให้ภริยาสามารถแยกยื่นรายการและเสียภาษีสำหรับเงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานต่างหากจากสามีได้ โดยมีข้อถกเถียงว่าเงินได้เนื่องจากการจ้างแรงงานของภริยาเป็นเงินได้ของสามี (มาตรา 57 เบญจ) โดยไม่มีมาตรการเพื่อป้องกันการเลี่ยงภาษี จึงอาจเป็นการเปิดโอกาสให้มีการหลีกเลี่ยงภาษีเกิดขึ้นได้ในบางกรณี นอกจากนี้ บทบัญญัติของประมวลรัษฎากรที่กำหนดให้ใช้หลักการรวมเงินได้ของคู่สมรสโดยมีข้อยกเว้นตามมาตรา 57 เบญจ นั้น เป็นการบัญญัติกฎหมาย

โดยยึดโยงอยู่กับสถานะทางเพศของกลุ่มสมรส ซึ่งกรณีดังกล่าวอาจก่อให้เกิดปัญหาความไม่เป็นธรรมและความไม่เสมอภาคในการรับภาระภาษีตามมา

นอกจากประเด็นปัญหาและความไม่เหมาะสมของการจัดเก็บภาษีเงินได้จากคู่สมรสตามพระราชกฤษฎีกาของไทยแล้ว ยังมีประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปว่าบทบัญญัติว่าด้วยการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสตามประมวลรัษฎากร เป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้ได้เคยมีการยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรมาตรา 57 ตี และมาตรา 57 เบญจ ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้กำหนดประเด็นในการพิจารณาไว้ 3 ประเด็น คือ

ประเด็นที่หนึ่ง มาตรา 57 ตี และมาตรา 57 เบญจ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตรา 30 หรือไม่

ประเด็นที่สอง มาตรา 57 ตี และมาตรา 57 เบญจ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตรา 29 หรือไม่

ประเด็นที่สาม มาตรา 57 ตี และมาตรา 57 เบญจ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตรา 80 หรือไม่

ภายหลังการพิจารณาศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ 48/2545 ว่า มาตรา 57 ตี และมาตรา 57 เบญจ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 29 มาตรา 30 และมาตรา 80 จึงมีประเด็นปัญหาที่ควรพิจารณาว่าเหตุผลตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญมีความสอดคล้องกับหลักการหรือทฤษฎีทางภาษีหรือไม่ เพียงใด และเนื่องจากในปัจจุบันได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่าการจัดเก็บภาษีเงินได้จากคู่สมรสตามประมวลรัษฎากรขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติใดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หรือไม่ โดยเฉพาะในประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญยังไม่เคยมีคำวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวมาก่อน เช่น บทบัญญัติที่ใช้ความคุ้มครองถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว ในมาตรา 35 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

เมื่อพิจารณาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสตามประมวลรัษฎากรมาตรา 57 ตี และมาตรา 57 เบญจ พบว่ามีปัญหาและความไม่เหมาะสมหลายประการ และยังมีประเด็นปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร เพื่อปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้จากคู่สมรสให้มีความ

เหมาะสมเป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น กรณีจึงต้องพิจารณาต่อไปว่าหน่วยภาษีและหลักการคำนวณภาษีเงินได้ของคู่สมรสรูปแบบใดที่ควรจะนำมาใช้แทนหน่วยภาษีและหลักการคำนวณภาษีเงินได้ของคู่สมรสตามประมวลรัษฎากร มาตรา 57 ตี และมาตรา 57 เบญจ ทั้งนี้เพื่อให้ระบบการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสตามประมวลรัษฎากรเป็นระบบที่มีความเหมาะสมกับประเทศไทยมากที่สุด และเพื่อให้การปฏิรูประบบการจัดเก็บภาษีเงินได้จากคู่สมรสไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านอื่นๆ ตามมา หรือก่อให้เกิดผลกระทบในด้านอื่นๆ ตามมาให้ให้น้อยที่สุด

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ของบุคคลในลักษณะคู่สมรส ทั้งคู่สมรสตามกฎหมาย รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่มีลักษณะเช่นเดียวกับคู่สมรสตามกฎหมาย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงที่ใช้ชีวิตร่วมกันโดยมิได้สมรส และความสัมพันธ์ของบุคคลเพศเดียวกัน ตลอดจนศึกษาถึงสถานะและบทบาทระหว่างคู่สมรส เพื่อประโยชน์ในการศึกษาว่ากฎหมายภาษีมีความสอดคล้องกับรูปแบบความสัมพันธ์ของบุคคลในลักษณะคู่สมรส และสอดคล้องกับสถานะและบทบาทระหว่างคู่สมรสมากน้อยเพียงใด

2.2 เพื่อศึกษาถึงทฤษฎีในทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรส เช่น ทฤษฎีเกี่ยวกับการพิจารณาเงินได้ของคู่สมรส ตลอดจนพิจารณาถึง หน่วยภาษี หลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณภาษีเงินได้จากคู่สมรส รวมทั้งการยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษีเงินได้ของคู่สมรส เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบและหลักการที่สำคัญของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสที่ประเทศต่างๆ ให้การยอมรับและใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

2.3 เพื่อศึกษาถึงแนวทางการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสตามกฎหมายภาษีของต่างประเทศ โดยเน้นศึกษาถึงความเป็นมา แนวความคิด หลักการและเหตุผลในการกำหนดแนวทางการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรส รวมถึงเหตุผลในการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้จากคู่สมรสของแต่ละประเทศ

2.4 เพื่อศึกษาถึงปัญหาและความเหมาะสมของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสตามประมวลรัษฎากร มาตรา 57 ตี และมาตรา 57 เบญจ และพิจารณาถึงความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติดังกล่าว รวมทั้งวิเคราะห์คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 48/2545

2.5 เพื่อศึกษาและหาแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงระบบการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสของไทย เพื่อให้ระบบการจัดเก็บภาษีเงินได้จากคู่สมรสของไทยมีความ

สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน รวมทั้งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีและสอดคล้องกับลักษณะของระบบภาษีที่ดี

3. ขอบเขตการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสโดยเน้นศึกษาถึงทฤษฎี หลักการและวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดหน่วยภาษีและการคำนวณภาษีเงินได้จากคู่สมรสเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงประเด็นรายละเอียดอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องของการกำหนดหน่วยภาษีและหลักการคำนวณภาษีเงินได้ของคู่สมรส เช่น การพิจารณาสถานภาพการสมรสของบุคคล การหักค่าลดหย่อน หน้าที่และความรับผิดชอบในการยื่นแบบแสดงรายการและเสียภาษี เป็นต้น และในการศึกษานี้จะมุ่งพิจารณาถึงหน่วยภาษีและหลักการคำนวณภาษีเงินได้ของคู่สมรสที่มีความสอดคล้องกับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปัจจุบัน สอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างคู่สมรสตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยครอบครัว และไม่ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ รวมทั้งมีความสอดคล้องและเป็นไปตามหลักการและทฤษฎีทางภาษีที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

4. วิธีการศึกษา

การศึกษาข้อมูลเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นการใช่วิธีการวิจัยเชิงเอกสารเป็นหลัก โดยได้ศึกษาจากตำราและบทความทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรส รวมทั้งได้พิจารณาบทบัญญัติกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายภาษี และกฎหมายแพ่งว่าด้วยครอบครัว ทั้งในส่วนของกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังได้ศึกษาถึงแนวคำวินิจฉัยของศาลสูงสุดและศาลรัฐธรรมนูญของต่างประเทศ และแนวคำวินิจฉัยของศาลฎีกาและศาลรัฐธรรมนูญของไทยด้วย โดยข้อมูลบางส่วนได้มาจากหนังสือ ตำรา บทความจากห้องสมุด และข้อมูลบางส่วนเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งได้มาจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

เมื่อรวบรวมข้อมูลต่างๆ แล้ว จึงได้ทำการศึกษาถึงหลักการทั่วไปหรือทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรส จากนั้นจึงศึกษาต่อไปถึงแนวทาง

ปฏิบัติของต่างประเทศ เพื่อให้ทราบถึงความเป็นมา หลักการ และเหตุผลในการกำหนดแนวทางการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสของต่างประเทศ และนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ และชี้ให้เห็นถึงปัญหาและความไม่เหมาะสมของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากรของไทย รวมทั้งใช้ข้อมูลดังกล่าวเป็นแนวทางเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสตามประมวลรัษฎากรต่อไป

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งหวังให้ผู้ที่ได้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรส โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยภาษีและหลักการคำนวณภาษีเงินได้ของคู่สมรส และได้ทราบถึงความเป็นมา แนวความคิด หลักการและเหตุผลในการกำหนดแนวทางการจัดเก็บภาษีเงินได้จากของคู่สมรสของต่างประเทศ และที่สำคัญก็คือต้องการให้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาและความไม่เหมาะสมของการจัดเก็บภาษีเงินได้จากคู่สมรสตามประมวลรัษฎากรของไทย รวมทั้งได้เสนอแนวทางการแก้ไขปรับปรุงการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสเพื่อเป็นแนวทางเลือกอีกแนวทางหนึ่ง ที่จะนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงให้การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากคู่สมรสมีความเหมาะสม เป็นธรรม และสอดคล้องกับแนวความคิดและทฤษฎีในทางภาษีมากยิ่งขึ้น